

รายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ

(ที่หน้าตารางรัฐธรรมนูญ)

ครั้งที่ ๓

วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๐๔

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๑.๑๐ นาฬิกา

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ :
วันนอมสมาชิกร่วมการประชุม ๑๘๔
คน ครบองค์ประชุมแล้ว ขาวเจ้าพระไท
ดำเนินการประชุมในฐานะที่หน้าตาราง
รัฐธรรมนูญต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๑ เวชระประธาน

(สมาชิกและผู้ที่อยู่ในที่ประชุมโดยนชนเพชระบงกระแสพระบรมราชโองการ)

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ :

จะแจ้งต่อที่ประชุม สำหรับวันโตมประ
ภาศพระบรมราชโองการ ไปรคเกล้า ฯ
แต่งตั้งสมาชิกสภาาร่างรัฐธรรมนูญแทน
ตำแหน่งที่ว่างอยู่ เพชระนชน ขาวเจ้า
พระไท คำนประภาศพระบรมราชโองการ
ชคทานทั้งผลลตได้ไปรคยชน

ประกาศ

แต่งตั้งสมาชิกสภาาร่างรัฐธรรมนูญ

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรด
เกล้า ฯ แต่งตั้งให้บุคคลดังมรายนามต่อไปนี้ เป็นสมาชิกสภาาร่างรัฐธรรมนูญแทน
ตำแหน่งที่ว่าง ตามความในมาตรา ๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

พระคัลยพากย์ร่วมฉก
 หลวงปกคเสววัฒน
 หลวงนรกิจบริหาร
 พลเรือโท ทวีศักดิ์ ปาลกระวงศ์ ณ อยุธยา
 พลอากาศโท กมล เตชะตงคะ
 พลตรี วลลภ โรจนวิสุทธิ์
 พลตรี อ่อง ไพทีกนิษฐ
 พลเรือตรี หม่อมเจ้ากาฬวเรนศักดิ์ ศักดิ์กุล
 พันเอก วิฑูร หงษ์สวัสดิ์
 พันเอก ธีรณัฐ ศีรวัฒน
 พันเอก จันทง สังข์คุศล
 นายประยุม กาญจนกุล
 นายกันตธีร ศุภมังคละ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๘
 เป็นปีที่ ๑๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้กตลงพระบรมราชโองการ
 (ลงนาม) จอมพล ส. ธนะรัชต์
 นายกรัฐมนตรี
 (ทประมุขบริหาร)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
 คือไปน ขอให้ท่านสมาชิกซึ่งมีนาม
 เมอกัน ได้กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า
 เมกข้าพเจ้ากล่าวคำว่า "ข้าพเจ้า" แล้ว
 ขอให้ชื่อนามด้วย "ข้าพเจ้า" (ออกนาม
 ผู้ปฏิญาณ) ขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะ

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและ
 คำนึงถึงประโยชน์ของประเทศและ
 ประชาชนเป็นสำคัญ
 (พระคัลยพากย์ร่วมฉก หลวง
 ปกคเสววัฒน หลวงนรกิจบริหาร
 พลเรือโททวีศักดิ์ ปาลกระวงศ์ ณ อยุธยา

พลอากาศโท กมล เศรษฐบุตร พลตรี
 วัลลภ โรจนวิสิทธิ์ พลตรี ทอง โพธิ์เกษม
 พลเรือตรี หม่อมเจ้าภาณุวรรณวิศุทธิ์ พลตรี
 พันเอก อรรถ หงส์สวัสดิ์ พันเอก ทวีชัย ศรี
 วัฒน พันเล็ก รุ่งแสง สืบเชษฐชัย นาย
 ประยูร กาญจนกุล นายกนกนที ศรีภุมงคล
 ไทยนิชนกลาวคำปัญญาณตนต์ชประทุม
 ตามทประธาน (โตกลาวน้ำ)

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ :
 ต่อไปนี้ รพณช นายกรัฐมนตรีจะได้ขอ
 โอกาสปราศรัยกับท่าน ก่อนที่จะไป
 ดำเนินการประชุมในวาระแรกต่อไป

จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์
 (นายกรัฐมนตรี) : ท่านประธาน
 เคารพและท่านสมาชิกสมเษกยวตทงหลาย
 ก่อนอื่น ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ
 ท่านประธานสภา ที่ได้อนุญาตให้ข้าพเจ้า
 ได้แถลงข้อความอย่างประการ ในโอกาสที่
 สภานจะไดเริ่มงานร่าง รัฐธรรมนูญ ใน
 วาระแรก ความจริง ข้าพเจ้าก็ไตร่ตรอง
 ตรองมาช้านานแล้วว่า ในการที่จะได้
 แถลงต่อสภานเช่น วาระแรกก็คนที่สภาจะ
 ได้เริ่มงานร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะเป็น
 การถูกต้องหรือไม่ว่าข้าพเจ้าจะแถลงเรื่อง
 ร่างต่าง ๆ ให้ท่านสมาชิกสมเษกยวตทง
 ซึ่งจะดำเนินงานได้เรียบร้อย ไม่มีการ

พิจารณาเกินไปหลายทาง ในทางหนึ่งก็
 เห็นว่า ในเวลาที่สภาทำงานร่างรัฐ
 ธรรมนูญนั้น บุคคลอื่นนอกจากสมาชิก
 สภาไม่มีสิทธิ์ที่จะแถลง ข้าพเจ้าและ
 คณะรัฐบาลเป็นหน่วยงานที่ไม่ได้เป็นสมาชิก
 แห่งสภา จึงขอมไม่มีสิทธิ์ที่จะแถลง
 ข้อความใด ๆ ในการที่ข้าพเจ้าไม่มีสิทธิ์
 ในการที่จะแถลงข้อเท็จจริงใด ๆ นี้ มิใช่
 เฉพาะแต่ในวาระแรกหรือในครั้งนเท่านั้น
 และทุก ๆ ครั้งต่อไปจนกว่าการร่างรัฐ
 ธรรมนูญจะแล้วเสร็จซึ่งจะเป็นเวลาอีก
 เกือบหนึ่งปีไม่ทราบ ข้าพเจ้าขอมไม่มี
 สิทธิที่จะแถลงข้อความใด ๆ ใดทั้งนี้ แต่
 มอดทางหนึ่ง ก็เห็นว่าสภานยังไม่ได้ส่ง
 มอทำงานร่าง เป็นแต่เพียงเริ่มต้น ขณะ
 ที่ข้าพเจ้ากำลังพูดอยู่นี้ยังไม่ได้เริ่มก
 การในร่างรัฐธรรมนูญในฐานะที่ข้าพเจ้า
 เป็นหัวหน้าปฏิวัติและเป็นหัวหน้าคณะ
 รัฐบาล ถ้าหากว่าข้าพเจ้าได้มีโอกาสได้
 ข้างเจตนาของคณะปฏิวัติและของรัฐบาล
 ให้ ท่านสมเษกยวตทงหลาย ตลอดจน
 ประชาชนได้ทราบไว้ ก็จะเป็นการให้ความ
 มั่นใจและสะดวกใจแก่บรรดาพลสมาชิก
 สมเษกยวตทงหลายที่จะดำเนินงานร่างรัฐ
 ธรรมนูญต่อไป ความเห็นทั้งสองทาง
 ทางไหนจะผิดหรือจะถูกก็ตามที ข้าพเจ้า

ไม่ทราบ แต่ด้วยความเหมาะสม และ
 เหมาะสมเจาะ โคนน ขอให้ท่านสมาชิก
 มเกษตรทั้งหลายได้ โปรดพิจารณาแล้ว
 กัน แต่อย่างไรก็ตาม เมตตาปรารถนา
 สภาไทรคองนาได้ โปรดขออนุญาตให้ข้าพเจ้า
 ไทม โสภณแสงทอง ไทเชนน แลวงน ขวาระ
 เป็นการตักทัญหาไท ๆ ทงสน ข้าพเจ้า
 ดัชว่า เป็นการปฏิบัติตามคำสั่ง ของ ท่าน
 ประธานสภาแห่งสภาฯ ซึ่งข้าพเจ้าจะ ได้
 ขอแสดง ข้อความทาง ประการให้ ท่าน
 สมาชิกมเกษตรทั้งหลายได้ทราบไว้ตาม
 สันติธรรมคงคงไปน และขอจะ เป็นอีกความ
 ทยศยาว ไปอย่าง ข้าพเจ้า ขอ อภัยด้วย
 ประเทศไทยของเราได้เข้าสู่ระบอบรัฐธรรมนูญ
 ญด้วยการยึดอำนาจการปกครองเมื่อน
 ที่ ๒๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๑๕
 และ ได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ฉบับ
 ชั่วคราวในวันที่ ๒๗ เดือนเดียวกัน ซึ่ง
 นับมาจนถึงขณะนี้เวลาประมาณเกือบ ๒๑
 ๒ แล้ว ๒๑ ปี และระบอบรัฐธรรมนูญ
 นี้ได้ล้มเลิกสภาพความคล่องตัว รัฐ
 ธรรมนูญซึ่ง ได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๐
 ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ ซึ่งคง
 ใจระ โทเชนนฉบับที่วางน ในช่วงเวลา
 ไม่กี่เดือนถัดมาได้ใช้ จนกระทั่งของ
 เกิดรัฐประหาร เข้ารัฐธรรมนูญฉบับ

ขึ้นมาใช้ใหม่ ขอมากได้แก่การเปลี่ยน
 เพลงแม่ใจสาวสำคัญ เล่าขานบน
 ขณูตคณขใหม่ แลวงนขขใหม่ นน ไท
 ชก โยเอาดขยเกาเคมมาไซแลวงนเลกไป
 ทกเพอทำใหม่ เป็นอยางนมาโดยตลอด
 ในเวลาประมาณเกือบ ๒๑ ปี ขณูหาสำคัญ
 ที่พวกเรา ทงหลายและ ขอประ ทาน อภัย
 คอบรรตาสมาชิกทงหลายทงะ โปรดคานง
 กักอวาระไรเป็นเหตุที่ ไทรคองรัฐธรรมนูญ
 ญของเราไม่มั่นคงคางนน มีหลาย
 เสี่ยงที่ไทรคองนเห็นเคยวกัน ทางคนก
 ภา เพราะระบอบการศึกษาศงพลเมือง
 ไทยยังไม่สูงพอที่จะได้ระบอบรัฐธรรมนูญ
 ขางคนก ภาเพราะเราเปลี่ยนระบอบ
 กนหันกันไป ประชาชนยังไม่รู้ไม่เข้าใจ
 ในเรื่องเสรีภาพเพียงพอ จึงมักจะ ใช้เสรี
 ภาพนเกินขอบเขต ขางคนกภาเพราะ
 เหตุวาระการเคตคองนเคมมาไมติ ขาง
 คนกภาเป็นความผิดของ กนนเป็นความ
 ผิดของคน ซึ่งข้าพเจ้าเองก็ยากที่จะ
 วนจขยไทย แต่มาภาพเราขออวภาพมา
 ข้าพเจ้าไม่ขยากจะ ไทรคอง แต่เราจะต้อง
 ยอมรับสารภาพขอโทษ มคยอนหันง
 ซึ่งทวยความนคคคคของข้าพเจ้าเคม ขวระ
 ทานมเกษตรทงหลายทงนคยทวยไม
 นนค ไมทราบ ภาในการทเวอสร้างระบอบ

ทั้งสองอย่าง ไทยไม่มีแผนการเศรษฐกิจ
 ใดๆเลย เป็นคนขี้ไม่ พรหมมูตเช่น
 เป็นคน ระบอบรัฐธรรมนุญก็จะมี
 ถาวร อันยอมเป็นทวยอย่างสำหรับท่าน
 ที่เขียนนักศึกษาที่โตคนความาแล้ว เรา
 จะเห็นได้ว่าแม่แก้วระบอบรัฐธรรมนุญ
 ของฝรั่งเศสซึ่งสร้างขึ้นมาภายหลังการ
 ปฏิวัติครั้งใหญ่ในปี พ.ศ. ๒๓๓๓ ที่ไค
 ลมิลกคอกกลานเช่นเคยกันนับตั้ง ๓๐
 กว่าปี ก็ต้องเป็นอย่างนั้นเช่นเคยกันกับ
 ของเราเหมือนกัน เพราะผู้สร้างระบอบ
 รัฐธรรมนุญในครั้งนั้นของประเทศฝรั่งเศส
 เสด็จไปในการเมืองมากกว่าในทาง
 เศรษฐกิจ เราไทยประสพเหตุการณ์ต่าง
 เดียวกันในประเทศไทย ผู้ก่อการเปลี่ยนแปลง
 การปกครองปี ๒๔๗๕ เป็นสมัย
 เจตนาก็ แต่มีได้ตกลงกันและไม่ไต่ถาม
 แล่นในเรื่องเหล่านั้นมาก่อน และ
 ไม่ได้อะไรเลย ในเรื่อง เศรษฐกิจ
 ภายหลังที่ไทยตั้งนาน ไทยแล้วจึงเพียงแต่
 เริ่มมาปรึกษาหารือกันว่าเราจะทำ
 แผนนโยบายทางเศรษฐกิจไปในทางไหน
 และควรวางกติกาคำแนะนำ เกิด
 ความเห็นไม่ลงรอยกัน แผนนโยบาย
 ไม่เหมือนกัน มีครุฑรวมตาดกลายเป็น
 ศัตรูกันอย่างแรงร้าย ประเทศไทยก็เลย

ไม่มีแผนการเศรษฐกิจ เฉพาะอย่าง
 ยิงเวดง โครงการเศรษฐกิจนั้นและในสิ่ง
 ต่าง ๆ มาตลอดเวลา ๒๘ ปี ซึ่งยทวย
 ยายักคอประเทศไทยเท่านั้น ในการที่ไม่
 มีแผนหรือโครงการเศรษฐกิจมาช้านาน
 และทำงานกัน โดยซึ่งข้าพเจ้าอยาก
 จะเห็นว่าไปวัน ๆ เช่นยอมจะมีสภาพการ
 ทอลเองเกิดขึ้นบ่อย ๆ รัฐบาลในระบอบ
 รัฐธรรมนุญของ ถูก โจมตี ใน ปัญหา
 เศรษฐกิจอยู่ตลอดเวลา ใครจะปรารถนา
 จะมอานา ในทางการเมืองก็อาจคิดว่า
 เข้ามาจะเป็นผู้แก้ปัญหาคเศรษฐกิจ นัก
 การเมืองทาง คณะกรรมาธิการให้เขาคอน
 คนนเขามาเพื่อแก้ปัญหาคเศรษฐกิจตั้งว่า
 คนนคนนมีความสามารถนักหนา คน
 ที่ปรารถนาที่จะ นำเอาลทธิตแรงร้ายเขา
 มาใช้ในประเทศไทยก็มออย่าง ว่าเพคแก
 ปัญหาคเศรษฐกิจ ความไม่สงบเรียบร้อย
 ึ่งเกิดขึ้นนั้นเรื่อยมาตั้งแต่เริ่มต้นจน
 ถึงปัจจุบัน คือพวกเรานทุกท่านคง
 ได้ ว่าเมื่อก่อน วันปฏิวัติ เดือนพฤษภาคม ๒๐
 ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๐๑ นั้น
 ประเทศไทยเรามีความอดแวงอย่างไรบ้าง
 ซึ่งข้าพเจ้าอยากจะเรียกว่าเป็นการอดแวง
 ที่เรงกว่าไม่พระเชียบ ในมวณยอยู่ใน
 ชาติ พยายามหลายประการหลายสถาน

เป็นโอกาสให้สหประชาชาติศรัทธาต่อประเทศไทย
 ชาติกาเรบเสียด้านและขออภัยที่ชาวเรา
 ต้องกล่าวหา ถ้าเราไม่ได้ทำการปฏิวัติ
 ครองและดำเนินการ โดยเพิ่มวงกวัดคน
 แล้วโดยใช้อำนาจปฏิวัติกันแล้วบ้านเมือง
 เราจะประสพภัยอันตรายอย่างมากมาย ซึ่ง
 ท่านทั้งหลายได้คำนึงถึงสภาพการที่
 ล่วงมาแล้ว ถ้าท่านมีใจเป็นธรรมก็น่าจะมี
 ความรู้สึกเช่นนั้น เพชฌฆาตใช้สถานการณ
 ดังกล่าวข้างต้น เพชฌฆาตความผิดเองและ
 เพชฌฆาตซึ่งจะเกินภัยแก่ชาติ ชาวเรา
 จึงได้ตกลงใจทำการปฏิวัติเมื่อวันที่ ๒๐
 ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๐๑ โดยใช้
 วัตถุประสงค์ของสามหลักการรัฐศาสตร์ โดย
 ก่อให้เกิดอำนาจปฏิวัติที่จะใช้ดำเนินการ
 ทุกอย่างเพื่อความเรียบร้อยของประเทศ
 ชาติของเราโดยอาศัยคำสั่งของหัวหน้า
 คณะปฏิวัติเป็นกฎหมาย หัวหน้าปฏิวัติมี
 อำนาจหน้าที่เรียกกันว่าเกิดชาติ ชาวเรา
 ได้รักษาอำนาจปฏิวัตินี้ไว้ด้วยตนเอง
 เป็นเวลา ๘๘ วัน นับจากวันที่ ๒๐
 ตุลาคมถึงวันที่ ๒๗ มกราคม จึงได้มี
 ประกาศธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร
 พุทธศักราช ๒๕๐๒ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๐๒
 แต่ท่านทั้งหลายไม่รักพิจารณา
 ญ่เถิดว่าในการที่เราจะมีอำนาจโดยเฉพาะ

อย่างยงหรือที่เราเรียกว่าอำนาจแห่งชาติ
 ชาติคน ถ้าท่านทั้งหลายจะพิจารณา
 แล้วหรือคนที่ยังไม่เคยมีอำนาจเช่น
 ก็อาจจะมีความรู้สึกถึงความมั่นคงมากมาย
 แต่คนที่เคยมีอำนาจ อย่างนั้นคืออย่าง
 ชาวเราได้ใช้อำนาจเกิดชาติ โดยคำสั่ง
 เป็นกฎหมายได้ ในเวลา ๘๘ วันนั้น
 ชาวเราขอกราบเรียนต่อท่านสมาชิกทั้ง
 หลายด้วยความรู้สึกโดยมีใจที่
 แสวงแสวง กลัวด้วยสันนิบาตอะไรก็
 ห้ามได้ ชาวเราขอเรียนว่าไม่เป็นความ
 ผิดเลย ถ้าหากมีผู้มีอำนาจ เช่น
 ชาวเราเป็นคนหนึ่งทีละอมใส่ในระบอบ
 รัฐธรรมนูญ ชาวเราขออวการมรัฐ
 ธรรมนูญเป็นหลักการตั้งบ้านเมือง
 เหมือนหลังจากการกบฏมณฑลทหาร
 มณฑลปกครองบ้านเมือง ใครที่จะ
 ปกครองบ้านเมือง ได้เกิดอำนาจเกิดชาติ
 แต่ผู้เดียวก็เหมือนเขาควมระ ของตนเอง
 ทรลหลังจากนั้นไปรับแต่ที่รับเสียแต่
 เดียวแต่เกิดความผิดเสียหายอะไรขึ้น
 ด้ อำนาจนั้นคนเดียวจะต้องรับผิดชอบ
 ประเทศคือประชาชนคือเทพยดาอารักษ์
 และคือสวรรค์ ซึ่งจะเป็นอันตรายอย่าง
 ใหญ่หลวง ซึ่งท่านจะได้เห็นแล้วว่า ใน
 ่างประเทศได้ประสพเคราะห์กรรมหรือ

นี้ แต่คราวนี้ไม่ใช่ข้าพเจ้ารับผิดชอบแต่
 ฝ่ายคณะกรรมการรัฐมนตรีทั้งคณะจะต้องเป็น
 รับผิดชอบร่วมกัน จึงจะใช้มาตรา ๑๗
 ได้ และเมื่อใช้แล้วจะต้องรายงานต่อ
 สภานิติบัญญัติว่าด้วย การปฏิบัติงาน
 ของคณะปฏิวัติและรัฐบาลปฏิวัติทั้ง
 มาจนกระทั่งถึงบทนี้ นอกจากการบริหาร
 งาน การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่ในเรื่
 อยต่าง ๆ มาแล้ว ข้าพเจ้าและทีมงานทั้ง
 หลายได้ยึดถือหลักสำคัญข้อหนึ่งว่า จะ
 ต้องสร้างรากฐานแห่งระบอบรัฐธรรม
 นูญ ซึ่งจะทำกร่างในวาระต่อไปนั้นให้
 แน่นหนาถาวรด้วย โทษแผนการศึกษา
 และแผนการเศรษฐกิจ ข้าพเจ้าจึงได้ริ
 ษิตตั้งสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสภ
 การศึกษาแห่งชาติขึ้นดังที่ปรากฏอยู่แล้ว
 ใต้วางแผน โครงการเศรษฐกิจและ
 การศึกษาชน ด้วยฉันทข้าพเจ้าเข้าใจว่า
 จะเป็นเรื่องแก่ความขบพรองในประวั
 ศาสตร์ที่ใดแล้วพจนมาแล้วพจนมาแต่การ
 กอน เพราะการศึกษาจะต้องก้าวหน้า
 ไปตามสมัยใหม่ไปตามวิธีใหม่ และเรา
 จะได้ไม่ต้องมานั่งเถียงกันในเรื่อง
 นโยบายเศรษฐกิจให้เกิดความขัดแย้งหรือ
 เกิดความแตกแยกกันออก รัฐธรรมนูญ
 ที่สภาจะร่างขึ้นใหม่นั้นคงจะถาวรอย่าง

แท้จริงได้สมดังปรารถนาของเรา และ
 ข้าพเจ้ามีความยินดีที่สภานิติบัญญัติได้เริ่มงาน
 ร่างรัฐธรรมนูญในวาระนี้แต่เพียง
 เห็นกันไป ข้าพเจ้าเชื่อในความสามารถ
 ของท่านประธานสภา ท่านรองประธาน
 และท่านสมาชิกผู้แทนทั้งหลายว่าจะ
 ทำงานร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ให้
 ทั่วถึงและเหมาะสมที่สุดสำหรับประ
 เทศไทย ในฐานะที่เห็นหัวหน้ารัฐบาล
 และหัวหน้าปฏิวัติข้าพเจ้าขอเรียนด้วย
 ความบริสุทธิ์ใจและอย่างเปิดเผยว่าข้าพเจ้า
 ไม่ขอผูกมัดใด ๆ ต่อท่านสมาชิก
 ทั้งหลายหรือต่อสภานิติบัญญัติท่าน
 ร่างรัฐธรรมนูญขึ้นด้วยความบริสุทธิ์ใจ
 ของท่าน ไม่ต้องเกรงว่าจะขัดเจตนา
 หรือความมุ่งหมายของข้าพเจ้าหรือของ
 คณะปฏิวัติ เพราะว่าเจตนาของข้าพเจ้า
 หรือของคณะปฏิวัติมีอยู่อย่างเปิดเผย
 ขอให้ท่านสร้างรัฐธรรมนูญที่ดี
 ให้แก่ประเทศไทยของเราและอะไร
 ที่เป็นความดีของประเทศชาติ คือข้าพเจ้า
 และทีมงานปฏิวัติพร้อมที่จะรับด้วย
 ความภาคภูมิใจที่สภานิติบัญญัติให้
 ความร่วมมือ อันที่จริงสิ่งเหล่านี้เป็น
 เจตนาของเราทั้งหลายที่จะร่างรัฐธรรมนูญ
 ฉบับใหม่ด้วยความระมัดระวังและด้วย

นำใจอันกว้างขวาง จึงได้วางระเบียบ
 การประชุมปรึกษาของสภาน ในเรื่องท
 เกยวแก่เขตของเขตพื้นที่กำหนดไว้แล้ว ใน
 ส่วนงานที่เกยวกับร่างรัฐธรรมนูญให้
 มติคณะกรรมาธิการ สภามติที่ปรึกษา
 ๒ คนซึ่งแต่ก่อนไม่เคยมี ข้าพเจ้าเชื่อว่า
 กรรมาธิการคณะนี้จะปฏิบัติหน้าที่อย่าง
 สมบูรณ์คือหาข้อเท็จจริงที่ทราบมาก่อนแท้
 จริงของประชาชน หรือของมหาชนและ
 นำเข้าสู่สภานเพื่อพิจารณาของ กรรมา
 ธิการร่างของสภาน เพื่อกำหนดให้
 ความถูกต้องหลายไตรมาสไตรมาสร่างรัฐ
 ธรรมนูญฉบับนี้จนแล้วกัน ข้าพเจ้า
 ก็หวังเช่นนั้น ส่วนสำหรับกรรมาธิการอีก
 ๒ คณะซึ่งจะได้ออกตั้งขึ้นตามระเบียบ
 การประชุมปรึกษาของสภาคือคณะกรรมา
 ธิการระเบียบวาระและกรรมาธิการร่าง
 ซึ่งข้าพเจ้าก็เชื่อใจว่าท่านจะใช้ความรู้
 ของท่าน อย่าง กว้าง ขว้าง และ วิจิตร
 ชาญฉลาดรอบคอบ ซึ่งถ้าได้พิจารณา
 แล้วท่าน อาจ จะพิจารณาหรือทำงานใน
 ทางส่วนตัวของท่านเป็น ๓ คน ขึ้นที่
 หนึ่งการศึกษา รัฐธรรมนูญ ของประเทศ
 ต่าง ๆ ซึ่งเราอาจจะนำเอาเข้ามาศึกษา
 ได้ไม่น้อยกว่า ๘๐ ประเทศให้เรามี
 ความรู้เรื่องรัฐธรรมนูญกันจริง ๆ แล้ว

จึงถึงขั้นที่ ๒ คือศึกษาเขาแบบฉบับ
 หรือศึกษาใหม่ให้เหมาะ สมแก่ ภาวะ
 การณ์ของประเทศไทย การเสาะแสวง
 หาความรู้ในแบบแผนของประเทศอื่น ๆ
 นั้น เป็น แค่ เพียง เครื่องมือ ประกอบ การ
 พิจารณาไม่ได้หมายความว่าเราจะต้อง
 เอาแบบอย่างใคร แต่ถ้าเรารู้จักคน
 ของเราให้ทั่วถึงว่าใครเขามีของดีอย่างไร
 แล้วเอามาดีแล้วเอามาปรับปรุง แล้ว
 คิดค้นใหม่ใช้ให้เหมาะ สมกับประเทศเรา
 ก็คงจะดีกว่าของที่เราจะคิดเขาเองโดย
 ที่ไม่ได้ทำอย่างใครเสียเลย

ในการศึกษาแบบฉบับของประเทศ
 อื่นนั้น ข้าพเจ้าเชื่อว่า ท่านสมเกียรติ
 ทั้งหลายคงจะได้ศึกษา ไม่ใช่เฉพาะด้วย
 รัฐธรรมนูญ แต่คงจะศึกษาประวัติความ
 เป็นมาและผล แห่งการ มขทบญุติอย่าง
 นั้น ๆ ของทุก ๆ ประเทศว่าดีหรือไม่ดี
 อย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทย
 ของเราเอง ซึ่งได้มีรัฐธรรมนูญมาแล้ว
 หลายฉบับในเวลาเกือบ ๒๘ ปี พอจะเป็น
 อยทราบ ได้ว่ามีอะไรดีหรือ ไม่ดีมี ประสพ
 การณ์อะไรขึ้นมาบ้าง ซึ่งท่านก็จะได้
 ศึกษาพิจารณาจนคงด้วยความเที่ยงธรรม
 และด้วยความบริสุทธิ์ใจ และท่านไม่จำ
 เป็นต้องเกรงใจใคร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ตัวเขาเอง เขาเขาขอให้ท่านทั้งหลาย
 คิดสนใจในค่าน้อยอย่างแน่แน่ว่าให้ท่าน
 สมาชิกผู้แทนของสภาฯ โดยไม่ต้อง
 ความคิดเห็นอย่างเต็มที่ โดยไม่ต้อง
 เกรงกลัวอิทธิพลใดๆ ขออย่างเดิมนั้น
 ให้มีความคิดเห็นนั้นๆ ออกมาจากความ
 บริสุทธิ์ใจของท่านเอง โดยปราศจากอคติ
 มุ่งหวังแต่ที่จะให้โดยบทบัญญัติที่
 เหมาะสมที่สุดสำหรับประเทศชาติของเรา
 เท่านั้นเป็นยอดปรารถนาของเขาเขา ใน
 การร่างรัฐธรรมนูญ เขาเขาขอว่าเป็น
 สิ่งที่สำคัญที่สุดในส่วนที่เขาเขาความ
 นึกคิด เพราะว่าเป็นการยืนยันถ้อยคำซึ่ง
 คณะปฏิวัติได้ให้ไว้คือประชาชนว่าจะต้อง
 ได้ร่างรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ โดยที่จะมี
 ท่านผู้แทนทั้งหลายมาร่วมด้วย และ
 จะให้ใครรัฐธรรมนูญซึ่งเขาเขาจะให้ที่สุด
 เป็นการรักษาสัจจวาจาที่เขาเขาได้กล่าวไว้
 แล้วคือประชาชนเป็นประการหนึ่งด้วย
 และนอกจากนั้นอีกขอให้เขาส่งเห็นว่า
 ยังมีอีกหลายประเทศซึ่งทำการปฏิวัติยังมี
 ได้ร่างรัฐธรรมนูญ และถึงจะร่างแล้วก็
 ยังมีใช้รัฐธรรมนูญนั้น เพราะฉะนั้น
 จะเห็นเจตนาว่าคณะรัฐบาลและคณะ
 ปฏิวัติมีใจเมตตาที่จะยกยอและควบคุม
 อำนาจไว้แต่ผู้เดียว ต้องการที่จะไปให้ถึง

ประชาชนตามถ้อยคำที่ได้ให้สัจจวาจาไว้
 ต่อเขาเหล่านั้นด้วย
 เมื่อกล่าวถึงการร่างรัฐธรรมนูญ
 เขาเขาจากกล่าวถึงเพียงเล็กน้อยคือว่า
 รัฐธรรมนูญนั้นเป็นวิสาหการอันหนึ่ง
 กฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นวิสาหการสำคัญ
 อันหนึ่งในหลักสูตรการศึกษาในทางนิติ-
 ศาสตร์ หลักสูตรใหญ่ๆ ในรัฐธรรมนูญ
 เป็นหลักสูตรสำคัญในการศึกษารัฐศาสตร์
 เรื่องรัฐธรรมนูญได้รวบรวมศึกษาค้นคว้า
 จนเป็นหลักสูตรวิชาที่ยิ่งใหญ่เรื่องหนึ่ง แต่
 มีใจหมายหมายความว่า หลักสูตรวิชาที่คนคน
 มานลวหรือที่ครบวิชาอาวรสอนมาแล้วนั้น
 จะเป็นหลักสูตรที่ตัวแก้ไขไม่ได้ ทัศนคติของ
 ทุกเรื่องจะต้องถูกทดสอบเสมอเป็นข้าง
 ครบข้างคราว และในบางกรณีก็โดย
 จากการทดสอบว่าทัศนคติของเรื่องนี้ผลไป
 เสียแล้ว ต้องคงทัศนคติใหม่ ยืนยันหรือ
 คำอธิบายของครู อาจารย์หลายท่านและ
 แต่ละเรื่องก็ไม่เหมือนกัน แม้แต่คำว่า
 "ประชาธิปไตย" คำอธิบายของฝรั่ง
 หลายท่านก็ไม่ได้ตรงกันทั้งหมด วิธีการ
 เลือกตั้งแต่ละประเทศก็ไม่เหมือนกัน จน
 กระทั่งถึงเวลานี้ โลกยังให้สับสนเลือกตั้ง
 ผิดแปลกแตกต่างกัน ไม่เหมือนกันเสมอไป
 ข้างประเทศที่เป็นประชาธิปไตยที่สุด และ

นเชิง เพราะฉะนั้น ทางทั้งหลายจะคิดจะ
หาวิธีทางของกันเพื่อบริการศึกษาศึกษาของ
สภามณฑลราชภัฏซึ่งจะมีคักไปให้คียงชน
กวางแล้วมา

ข้อความในประการสุดท้ายที่ข้าพเจ้า
ใคร่จะแถลงต่อสภามณฑล และเรียนต่อท่าน
สมาชิกผู้แทนของหลายภาคคือว่า ใน
ระหว่างที่สภามณฑลทางร่างรัฐธรรมนูญ
ข้าพเจ้าและคณะราษฎรกำลังทำงานสร้าง
รากฐานของรัฐธรรมนูญคักไปโดย ไม่
หยุดยั้ง กล่าวคือ การปฏิบัติงานพัฒนา
การทางเศรษฐกิจและการศึกษาตามแผน
และโครงการที่ท้าวแล้ว ให้การศึกษา
ให้ก้าวหน้าและให้การพัฒนาการเศรษฐกิจ
ให้คักคักไปอย่างมากที่สุดที่สามารถจะ
ทำได้ จึงสรุปพร้อมความว่า ท่านร่างร่าง
ไป ข้าพเจ้าบริหารตามโครงการที่จะ
บริหารไปไม่หยุดยั้ง ไม่ใช่จะรอจนกว่า
รัฐธรรมนูญท่านเสร็จ ซึ่งจะเห็นเช่นนั้น
ไม่ได้ เพราะความเจริญของบ้านเมืองเรา
จะรออยู่เฉยๆ นั้นยอมไม่ได้ ทั้งนี้ก็
ด้วยความเชื่อกองข้าพเจ้าที่คิดว่ามา
แล้วข้างต้นว่า ระบอบรัฐธรรมนูญจะคอง
มีการศึกษาและเศรษฐกิจเป็นรากฐาน
การศึกษาก้าวหน้าไปเพียงไร การปฏิบัติ
ตามแผนและโครงการเศรษฐกิจคักคักไป

ได้มากเพียงไร รัฐธรรมนูญท่านทั้ง-
หลายจะวางขึ้นก็จะได้มากฐานมากชน
เพียงนั้น โดยเนพาะอย่างขงเรื่องการ
ปฏิบัติตามแผนและโครงการเศรษฐกิจ
ข้าพเจ้าอยากจะให้เห็นความสำเร็จมากพอ
ที่จะยึดแผนและโครงการ เป็นหลักปฏิบัติ
คักไป โดยไม่ต้องขงวคักคักวลาตามสภา
ใหม่คักคักแล้วตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่
ที่คักคักขึ้นจะมารอทั้งแผนหรือโครงการ
ทั้งสองอย่างนเสีย ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นได้
ก็จะเห็นถึงฐานะที่คักคัก และเพอที่จะให้
แน่ใจว่าจะไม่เกิดความขัดแย้งนานา
ประการคักคักท้าวแล้วท้าวแล้วหรือ
เรียนคักคักท่านทั้งหลายมาแล้วคักคัก
รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ของเราจะมีความ
ขงคักคักอย่างแท้จริง นเป็นถ้อยคำขง
ข้าพเจ้าขอเรียนคักคักท่านสมาชิกผู้แทน
ที่เคารพทั้งหลายให้ทราบไว้จกคักคักใจอัน
บริสุทธิ์ของข้าพเจ้า และไม่มีอะไรที่จะ
กล่าวนอกเหนือไปคักคักแล้ว

ฉะนั้น ในที่สุดนี้ข้าพเจ้าขออาราธนา
คุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์
ทั้งหลาย โดยเนพาะอย่างขง คือเทพยดา
พรักษานพบุลลเศวตวรรคตขงประคักคักฐาน
คักคักของคักคักของเรานี้ให้ไปคักคักประคักคัก
คักคักคักคักคักคักคักคัก ให้คักคักคักคักคักคัก

ท่านรองประธาน และท่านสมาชิกทั้งหลาย
ของสภาาร่างรัฐธรรมนูญสามารถร่าง
รัฐธรรมนูญที่จะเป็นหลักปกครองอย่าง
เหมาะสมและถาวร เพื่อบุคคลเป็นเครื่อง
จรรโลงประเทศชาติของเรายัง) ขนไป
ขออำนาจพระให้ทักท่านประสยแต่ความดี
สวัสดิ์และความสำเร็จในการทำงานที่ยิ่ง
ใหญ่ทรงงนให้ลุกลงไปทุกประการ ขอ
ขอบพระคุณ

(สมาชิกในที่ประชุมพร้อม)

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ :
คุณไปเย็นระเบียบวาระที่ ๒ คือเลือกตั้ง
กรรมวิธีการ ทั้งนี้เป็นการเลือกตั้งตามข้อ
บังคับที่ ๑๑

ก. คณะกรรมวิธีการพึงความดี
เห็นประธาน จำนวน ๒๑ คน ขอเชิญ
ท่านสมาชิกได้เสนอรายชื่อ

พลตรี อัมพร อินตกำนันท :
ข้าพเจ้าขอเสนอ พลตรี กฤษณ์ สวรร
(มีสมาชิกรับรอง)

พลโท ณเชญ นิมบุตร :
ข้าพเจ้าขอเสนอ หม่อมราชวงศ์กฤษณ์
ปราโมช

(มีสมาชิกรับรอง)

นายมนูญ บริสุท : ข้าพเจ้า
ขอเสนอ นายวิชาญศักดิ์เชก
ถาวรธาร

(มีสมาชิกรับรอง)

พันเอก นิลนนท์ กระจหม่อม
ทอง : ข้าพเจ้าขอเสนอ พลเรือจัตวา
จวบ หงสกุล

(มีสมาชิกรับรอง)

นายบุญชนะ อัดถากกร :
ข้าพเจ้าขอเสนอ พันเอก เฉลิมชัย
จารวิสัตว์

(มีสมาชิกรับรอง)

พลเอก หลวงสวัสดิ์กลยุทธ :
ข้าพเจ้าขอเสนอ พลเอก สุรจิต จารเทริน

(มีสมาชิกรับรอง)

นายประสงค์ บุญเจิม : ข้าพเจ้า
ขอเสนอ นายสุ ฌ ล้ำปาง

(มีสมาชิกรับรอง)

นาวาโท สวัสดิ์ พลสุข :
ข้าพเจ้าขอเสนอ พลเรือโท ศิว ทาวราย

(มีสมาชิกรับรอง)

นายจำลอง หะรินสุต : ข้าพเจ้า
ขอเสนอ นายบุญชนะ อัดถากกร

(มีสมาชิกรับรอง)

พลตรี กฤษณ์ สวรร : ข้าพเจ้า
ขอเสนอ นายพลตำรวจตรี นิต
เสนนภักดี

(มีสมาชิกรับรอง)

พลตรี ประยูร หนุณภักดี :
ข้าพเจ้าขอเสนอ นายจำลอง ทรัพย์สิน
(มีสมาชิกรับรอง)

นายสมภพ ไทระกิตย :
ข้าพเจ้าขอเสนอ นายมาลี สุพันธ์
(มีสมาชิกรับรอง)

นายเจริญ ปัทมโร : ข้าพเจ้า
ขอเสนอ นายบรรเจต ชลวิจารณ์
(มีสมาชิกรับรอง)

นายมนูญ บริสุทธิ์ : กระผมขอ
เสนอ พลตรี เนตร เขมระโยธิน
(มีสมาชิกรับรอง)

นายเกษม อุทยานิน : กระผม
ขอเสนอ นายสรจิตต์ จันทร์สาขา
(มีสมาชิกรับรอง)

นายเล็ก ขุนถนายนนท์ : กระผม
ขอเสนอ นายสงวน จันทร์สาขา
(มีสมาชิกรับรอง)

พลตรี อัมพร จินตกานนท์ :
กระผมขอเสนอ นายบรรเจต ชลวิจารณ์
ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ :

มีสเสนอนแล้วครับ
พลตรี อัมพร จินตกานนท์ :
ประธานไทยศรีบ ไม่ไทยน ถ้าย่างน

กระผมขอเสนอ นายสมัย เรืองไกร
(มีสมาชิกรับรอง)

นาวาโท สวัสดิ์ พลสุข :
กระผมขอเสนอ นายพันตำรวจเอก สว่าง
กิตติขจร

(มีสมาชิกรับรอง)
พลจัตวา เพ็ญ ฤทธาคนี :
กระผมขอเสนอ พลโท วัศม์ วัฒนวิทย์

(มีสมาชิกรับรอง)
นาวาอากาศเอก ชู สุทธิโชค :
กระผมขอเสนอ พลอากาศตรี พิชิต

บุญยเสนา
(มีสมาชิกรับรอง)
พันเอก บุญเรือน บัวจรรุญ :

กระผมขอเสนอ นายวิทย์ ศิวะศรียานนท์
(มีสมาชิกรับรอง)

นายเกษม อุทยานิน : กระผม
ขอเสนอ นายพันตำรวจเอก สว่าง กิตติขจร

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ :
มีสเสนอนแล้วครับ
นายมนูญ บริสุทธิ์ : กระผม

ขอเสนอ นายจำลอง ทรัพย์สิน
ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ :
มีสเสนอนแล้วครับ

พลตรี จำเริญ จารุเสถียร :
กระผมขอเสนอ ขบวนการเสนอน
(มีสมาชิกรับรอง)

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ :
มีมติเห็นชอบให้ยกเลิกการเสนอชื่อแล้ว ท่าน
ผู้ใดจะมีความเห็นเป็นของคณกวางหรือไม่
(ไม่มีความเห็นเห็นเป็นของคณกวาง
เห็น)

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ :
ไม่มี ขอให้เลิกพิจารณาร่าง

นายประเสริฐ ปัทมะสุคนธ์ :
(ผู้ทำหน้าที่เลขาธิการสภาาร่าง
รัฐธรรมนูญ) : รายงานคณะกรรมการพวง
ความคืบหน้าของประชาชน ๑. พลตรี
กฤษณ์ สวรรว ๒. หม่อมราชวงศ์
ศักดิ์บุตร ปราโมช ๓. นาวาอากาศเอก
ไกรวัลย์ ถาวรชาร ๔. พลเรือโท
จวบ หงส์กล ๕. พันเอก เนลมัย
การวิสิศ ๖. พลเอก สุรจิต จารเขื่อน
๗. นายชู ณ ลำปาง ๘. พลเรือโท
ศิริ ทาวราช ๙. นายบุญชนะ อัครการ
๑๐. นายพลตำรวจตรี นิตร์ หุ่นนาค
๑๑. นายจำลอง หิรัณสิทธิ์ ๑๒. นาย
มาลัย ชูพินิจ ๑๓. นายบรรเจ็ด
ชิตวราภ ๑๔. พลตรี เนตร เขมะ
โยธิน ๑๕. นายสุรจิต จันทร์สาขา
๑๖. นายสังวณ จันทร์สาขา ๑๗. นาย
สมัย เรืองไกร ๑๘. นายพันตำรวจเอก
สง่า กิตติขจร ๑๙. พลโท วัชร

รชันวัด ๒๐. พลอากาศตรี พศิต
ขอมยเสนา ๒๑. นายวทภัย ศิวะศิริ
ยานนท์

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ :
ต่อไป ข. คณะกรรมการระเบียบวาระ
จำนวน ๑๕ คน

พลตรี อัมพร จินตกานนท์ :
ข้าพเจ้าขอเสนอ นายพลตำรวจโท
กระเมียร ศรีตานนท์
(มีสมาชิกรับรอง)

พันเอก สุข เปรมาวิน: ข้าพเจ้า
ขอเสนอ นายชำนาญ ขวัญรงค์
(มีสมาชิกรับรอง)

นาย พันตำรวจเอก สวรราย
กรตศิริ : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายทวี
ม่วงคำ

(มีสมาชิกรับรอง)
พลตรี กฤษณ์ สวรรว: ข้าพเจ้า
ขอเสนอ พลเอกประภาส จารุเสถียร

(มีสมาชิกรับรอง)
นายเล็ก จุณณานนท์: ข้าพเจ้า
ขอเสนอ หลวงประภอยนิตสาร

(มีสมาชิกรับรอง)
นาวาอากาศเอก ไกรวัลย์
ถาวรชาร: ข้าพเจ้าขอเสนอ พลอากาศ

โท เทพ เกษมดี
(มีสมาชิกรับรอง)

พันตรีชำนาญ มณเฑียร: ข้าพเจ้า
ขอเสนอ พลตรีประยูร หนูนภักดิ์
(มีสมาชิกรับรอง)

นายกมล วรรณประภา: ข้าพเจ้า
ขอเสนอ พันเอก หลวงวิจิตรวาทการ
(มีสมาชิกรับรอง)

พันโท กมล พิชิตระคิดพล :
ข้าพเจ้าขอเสนอ พลโท วิชัย พงศ์อนันต์
(มีสมาชิกรับรอง)

นายจำลอง हरินิสฺส: ข้าพเจ้า
ขอเสนอ หลวงอรุณโกวิทวิท
(มีสมาชิกรับรอง)

นาวาโท สวัสดิ์ พูลสุข :
ข้าพเจ้าขอเสนอ พลเรือเอก สอนอง
อินศักดิ์
(มีสมาชิกรับรอง)

พันเอก จินดา ณ สงขลา :
ข้าพเจ้าขอเสนอ นายสัญญา ชวรมณี
(มีสมาชิกรับรอง)

นายบุญชนะ อิตถากร: ข้าพเจ้า
ขอเสนอ นายมาลัย หุวะนันทน์
(มีสมาชิกรับรอง)

นายเล็ก ชูณานนท์: ข้าพเจ้า
ขอเสนอ พันเอก สุข เปรณาวิน
(มีสมาชิกรับรอง)

นายพิศ บัณฑิตเกษม: ข้าพเจ้า
ขอเสนอ พันเอก แสง เลื่อนวงศ์
(มีสมาชิกรับรอง)

(ไม่มีสมาชิกเสนอชื่อผู้ใดอีก)

ประธานสภาข้าราชการกรมบัญชี
ไม่ผู้เสนอชื่อ ครบจำนวน ๑๕ คน แล้ว
ขอให้เลขาธิการอ่าน

นายประเสริฐ มีทมะสุนทร :
(ผู้ทำหน้าที่เลขาธิการสภาข้าราชการกรม
บัญชี) : รายชื่อคณะกรรมการระเบียบ

- วาระ ๑. นายพลตำรวจโท กระเชียร
- ศรีตานนท์ ๒. นายชำนาญ ยุวบูรณ์
- ๓. นายทวิ แรงชา ๔. พลเอก ประภาส
- จารุเสถียร ๕. หลวงประภอยนิตสาร
- ๖. พลอากาศโท เทพ เกษมณี ๗. พลตรี
- ประยูร หนูนภักดิ์ ๘. พันเอก หลวง
- วิจิตรวาทการ ๙. พลโท วิชัย พงศ์อนันต์
- ๑๐. หลวงอรุณโกวิทวิท ๑๑. พลเรือเอก
- สอนอง อินศักดิ์ ๑๒. นายสัญญา
- ชวรมณี ๑๓. นายมาลัย หุวะนันทน์
- ๑๔. พันเอก สุข เปรณาวิน ๑๕. พันเอก
- แสง เลื่อนวงศ์

ประธานสภาข้าราชการกรมบัญชี
ต่อไป ค. คณะกรรมการข้าราชการรัฐ
กรมบัญชีจำนวน ๑๕ คน ขอเสนอเสนอ
ได้

พลตรี อัมพร จันทกานนท์ :
สมชอเสนาอ พลเรือเอก หลวงชำนาญ
ธรรมดุษฎี

(มีสมาชิกรับรอง)

พันโท จิตต์แก้ว เกษะโกมล :
สมชอเสนาอ พลเอก ดอนม กิตติขจร

(มีสมาชิกรับรอง)

นายเสกต บุญชัยภูติ : สมชอ
เสนาอ พลเรือตรี ดงชัย ช่างรนาวาสวัสดิ์

(มีสมาชิกรับรอง)

พลโท ไสว ดวงมณี : สมชอ
เสนาอ นายทวิ มรงค์ชา

(มีสมาชิกรับรอง)

พลตรี อัมพร จันทกานนท์ :
สมชอเสนาอ พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ

กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์

(มีสมาชิกรับรอง)

นายพันตำรวจเอก สำราญ
กรัตศิริ : สมชอเสนาอ พลอากาศเอก

บุญชู จันทร์เกษงษา

(มีสมาชิกรับรอง)

นายเล็ก ขุนณานนท์ : สมชอ
เสนาอ นายพลตำรวจเอก ประเสริฐ

วีระวงศ์

(มีสมาชิกรับรอง)

พลตรี ประยูร หนุณภักดี :

สมชอเสนาอ พลโทพงษ์ ปุณณกันต์

(มีสมาชิกรับรอง)

พลเรือตรี สนิท ไปษะกฤษณะ :

สมชอเสนาอ นายมนูญ บริสุทธิ์

(มีสมาชิกรับรอง)

พันเอก พร ธนะภูมิ : สมชอ
เสนาอ พันเอก ศลวงวิจิตรวาทการ

(มีสมาชิกรับรอง)

พันเอก จินดา ณ สงขลา :
สมชอเสนาอ นายสัญญา ธรรมศักดิ์

(มีสมาชิกรับรอง)

พลตรี กฤษณ์ สีวะรา : สมชอ
เสนาอ พระยาสุนทรพิพิธ

(มีสมาชิกรับรอง)

พันเอก จินดา ณ สงขลา :
สมชอเสนาอ พระยาอรรณการยงพนธ์

(มีสมาชิกรับรอง)

นายมนูญ บริสุทธิ์ : สมชอ
เสนาอ พลตรี อัมพร จันทกานนท์

(มีสมาชิกรับรอง)

พลตรี อัมพร จันทกานนท์ :
สมชอเสนาอ หลวงสรรพวิชาสนูปการ

(มีสมาชิกรับรอง)

LIRT

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ:
ครบ ๑๕ คนแล้ว มีผู้ใดเสนอข้อไป
อีกหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกเสนออีก)

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ:
ไม่มี ขอให้เลขาธิการอ่าน

นายประเสริฐ ปัทมะสุคนธ์ :
(ผู้ทำหน้าที่เลขาธิการสภาาร่างรัฐธรรมนูญ):
รายงานคณะกรรมการร่าง
รัฐธรรมนูญมีดังนี้ ๑. พลเรือเอก

หลวงชำนาญชรรณฤทธิชัย ๒. พลเอก
ถนอม กิตติขจร ๓. พลเรือตรี ถวิล
ดำรงนาวาสวัสดิ์ ๔. นายทวี แร่งวิชา
๕. พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหมื่น
นราธิปพงศ์ประพันธ์ ๖. พลอากาศเอก

บุญชู จันทร์ เบกษา ๗. นายพลตำรวจ
เอก ประเสริฐ รุจิรวงศ์ ๘. พลโท
พงศ์ ปุณณกันต์ ๙. นายมนูญ บริสุทธิ์
๑๐. พันเอก หลวงวิจิตรวาทการ

๑๑. นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ๑๒. พระยา
ดินทรพพิภ ๑๓. พระยาอรุณการย
นิพนธ์ ๑๔. พลตรี อัมพร จินตกานนท์
๑๕. หลวงอ.รณปรีชาชนูปการ

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ:
ข้อไป ง. คณะกรรมการตรวจร่าง
การประชุมนับจำนวน ๕๕ คน เชิญเสนอ

พลตรี อัมพร จินตกานนท์ :

ข้าพเจ้าขอเสนอ นายเกษม อุกยานัน
(มีสมาชิกรับรอง)

พันโท จิตต์กวี เกษะโกมล :

ข้าพเจ้าขอเสนอ นายเจริญ ปิ่นทโร
(มีสมาชิกรับรอง)

นาวาโท สวัสดิ์ พูลสุข: ข้าพเจ้า

ขอเสนอ พลเรือโท จรูญ เฉลิมเตียรณ
(มีสมาชิกรับรอง)

พันเอก พร ฐานะภูมิ: ข้าพเจ้า

ขอเสนอ พลตรี ชาติ หริณยชัย
(มีสมาชิกรับรอง)

นายประสงค์ บุญเจิม: ข้าพเจ้า

ขอเสนอ นายพลตำรวจตรี ทอศักดิ์
ขมมาก

(มีสมาชิกรับรอง)

พลตรี กฤษณ สวรรษา: ข้าพเจ้า

ขอเสนอ พลตรี ประทักษ์ จันทราภา
(มีสมาชิกรับรอง)

นายสมภพ โหตระกิตย์ :

ข้าพเจ้าขอเสนอ นายเล็ก ขุนนทานนท์
(มีสมาชิกรับรอง)

พันเอกสุข เปรมวณิช: ข้าพเจ้า

ขอเสนอ หลวงวศิมศักดิ์เนตินาท
(มีสมาชิกรับรอง)

พลตรี อัมพร อินตกานนท์ :
ข้าพเจ้าขอเสนอ พลอากาศตรี วงศ์
ถนอมกุลบุตร

(มีสมาชิกทรง)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
มีท่านสมาชิกผู้ใดเสนอต่อไปอีกหรือไม่
(ไม่มีสมาชิกเสนอ)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
ไม่มีท่านผู้ใดเสนอต่อไป ครบแล้ว
ขอให้เลขาธิการอ่าน

นายประเสริฐ ปัทมะสุคนธ์ :
(ผู้ทำหน้าที่เลขาธิการ สภาร่าง รัฐธรรมนูญ)
รายงานการประชุม ๑. นายเกษม
อุทัยานัน ๒. นายเจริญ ปัทมาโร
๓. พลเรือโทจรูญเฉลิมเกียรติวณิช ๔. พลตรี
ไชย ทรัพย์ชัย ๕. นายพลตำรวจตรี
ต่อศักดิ์ ยมมาต ๖. พลตรี ประทีป
จินตหราภา ๗. นายเล็ก จุฬานานนท์
๘. หลวง วุฒิสถิต เนตนาท
๙. พลอากาศตรี วงศ์ ถนอมกุลบุตร

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
ต่อไปเป็นระเบียบวาระที่ ๓ กำหนดวัน
และเวลาประชุม

พลตรี อัมพร อินตกานนท์ :

เนื่องจากสภานิติหน้าที่ในการพิจารณา
ร่างกฎหมายของรัฐบาลหรือคณาภิบาล
นิติบัญญัติด้วย กระผมจึงขอเสนอว่า
การประชุมสภาในหน้าที่ของนิติบัญญัติ
และในหน้าที่ของการร่างรัฐธรรมนูญนั้น
ควรจะได้ประชุมสลับกัน วันพฤหัสบดี
หนึ่งประชุมสภานิติบัญญัติ อีกวันพฤหัส
ยี่หนึ่งประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญสลับ
กันดังนี้ ส่วนสำหรับกำหนดการประชุม
สภาในคราวต่อไปกระผมใคร่จะเสนอความ
เห็นต่อสภาว่า เราได้หยกพรอนกัน
๒ เดือนความมั่นคงสภานิติบัญญัติไป เมื่อ
การประชุมครั้งก่อน การประชุมครั้ง
ต่อไปในคราวต่อไปภายหลังการ พรอนกัน
เป็นวันพฤหัสยี่หนึ่ง มิถุนายน ควรจะ
ประชุมสภาพิจารณาร่างกฎหมายของสภา
นิติบัญญัติ ส่วนสัปดาห์ที่ ๒ คือวันที่
มิถุนายนก็ควรประชุมสภาทำหน้าที่ร่าง
รัฐธรรมนูญสลับกัน ไป ทุกวันพฤหัสยี่
หนึ่งขอที่ประชุมได้โปรดพิจารณา

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
มีสมาชิกเสนอให้ประชุมสลับกัน ไป วัน
พฤหัสยี่หนึ่งวันพฤหัสยี่หนึ่ง แล้ววัน
พฤหัสยี่หนึ่งแรกคือพฤหัสยี่หนึ่ง มิถุนายน

การประชุมทำหน้าทศบัญญัติ วันพฤหัสบดี
คชไปคือพฤหัสบดีที่ ๒ วันที่ ๘ มิถุนายน
ประชุมร่างรัฐธรรมนูญ แล้วต่อไปสลับ
กันเรื่อยไปมีท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นบ้าง

หลวงประกอบนิติสาร : ไม่มี
ท่านผู้ใดรับรอง

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ:
มีท่านผู้ใดรับรองใหม่ ขอโทษ
(ไม่มีสมาชิกรับรอง)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ:
มีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นใหม่
(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่าง
อื่น)

พลตรี อัมพร จินตกานนท์ :
ถ้าสถานเห็นด้วยตามที่กระผมเสนอแล้ว
กระผมใคร่ สนธิข้ออย่างหนึ่งก็คือว่า
ในระหว่างที่การหยุดพักอื่น ๒ เดือน
กรรมาธิการที่แต่งตั้งไปทั้ง ๔ คณะจะได้
ดำเนินการ ในระหว่างการหยุดพักอื่น
จะขอเรียนให้สภาอนุมัติด้วย

หลวงประกอบนิติสาร : ขอ
บังคับสภาผู้แทนราษฎรเต็มคณะว่า ถ้า
กรรมาธิการจะทำงานนอกสมัยประชุมต้อง
เลิกประชุมเวลา ๑๒.๒๐ นาฬิกา.

ขออนุมัติต่อสภา แต่ตามข้อบังคับขง
ในไม่ขอของคชคชกล่าว และการหยุดพัก
รอนก็ไม่ใช้ในชกสมัยประชุม เช่นแต่เพียง
เราขงไม่ใคร่ประชุมเท่านั้น ข้าพเจ้าจึง
เห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่สภาจะต้อง
มีมติอะไรเลย ก็เป็นเรื่องของกรรมาธิการ
แต่กระผมว่าจะทำงานระหว่างหยุดพักหรือ
ไม่ ควรจะคิดว่าทุกคนทราบหน้าที่ของ
ตน ไม่ต้องขอขอนุมัติต่อสภา

พลตรี อัมพร จินตกานนท์ :
ที่กระผมเรียนเผื่อคน กระผมทราบข้อ
บังคับแล้ว แต่เกรงว่าจะเกิดปัญหา
กระผมจึงกราบเรียนให้ที่ประชุมพิจารณา
ถ้าหากว่าท่านสมาชิกเห็นว่าไม่จำเป็น
กระผมก็ขอขอพระคุณไม่ขอให้สภาต้อง
วินิจฉัยต่อไป

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ:
มีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นบ้าง
(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่าง
อื่น)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ:
สำหรับการประชุมครั้งนหมกระเขยยวาระ
การประชุมแล้ว ข้าพเจ้าขอเลิกประชุม

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

ชื่อ	ชื่อตำแหน่ง	ผู้ตรวจงาน
พล. ต. ป. จันทราภา	โฆษณาสภา	ผู้ตรวจงาน
ว. ศ. ก. วัฒนศิริ	โฆษณาสภา	ผู้ตรวจงาน
พล. ร.ท. รุ่งเรือง เจริญทรัพย์	โฆษณาสภา	ผู้ตรวจงาน
พล. ต. ช. ทวีชัยวัฒน์	โฆษณาสภา	ผู้ตรวจงาน
อ. อภิชาติ	โฆษณาสภา	ผู้ตรวจงาน
อ. อภิชาติ	โฆษณาสภา	ผู้ตรวจงาน

สุพันธ์ จิตรภักดิ์

หัวหน้าแผนกรายงานการประชุม

ประยุทธ์ แดงอินทวัฒน์

หัวหน้ากองการประชุม

ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ

รองเลขาธิการ ฯ

ประเสริฐ ปัทมะสุคนธ์

เลขาธิการสภา ฯ

พล. อ.ส. สุทธิสารวรรณกร
ประธานสภาวาระรัฐธรรมนูญ